

ihalede geçici kabul tutanağı ile eksiksiz olarak işleri teslim ettiklerini, işin yapımı sırasında davalı tarafından talep edilen ilave işleri de yaparak teslim ettiklerini, ancak davalı idarenin iş artışlarının bir kısmının ödemelerini haksız iskontoya tabi tuttuğu 1 kısmını da hiç ödemediğini davalının kesin hesap düzenleyerek imalât bedellerini ödememesi üzerine kesin hesabı düzenleyerek davalıya gönderip bakiye alacaklarının ödenmesini talep ettiklerini, davalının

ödeme yapmaması üzerine icra takibine geçtiklerini, ancak takibe itiraz edildiğini belirterek davalının takibe itirazın iptâline karar verilmesi talepli dava kararı

15. Hukuk Dairesi

2019/985 E. , 2019/2619 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak ile ilgili yapılan icra takibine itirazın iptâli talebine ilişkin olup mahkemece davanın kabulüne dair verilen karar, davalı tarafından temyiz edilmiştir.Davacı davasında 12.01.2011 tarihli sözleşme ile ... yerleşkesinde yer alan ... Yerleşkesi Yönetim ve Enstitü Binası Yapım işi”ni üstlendiklerini, 31.07.2012 tarihli geçici kabul tutanağı ile eksiksiz olarak işleri teslim ettiklerini, işin yapımı sırasında davalı tarafından talep edilen ilave işleri de yaparak teslim ettiklerini, ancak davalı idarenin iş artışlarının bir kısmının ödemelerini haksız iskontoya tabi tuttuğunu, bir kısmını da hiç ödemediğini, davalının kesin hesap düzenleyerek

imalât bedellerini ödememesi üzerine 20.05.2013 tarihli kesin hesabı düzenleyerek davalıya gönderip bakiye 1.111.049,00 TL alacaklarının ödenmesini talep ettiklerini, davalının ödeme yapmaması üzerine icra takibine geçtiklerini, ancak takibe itiraz edildiğini belirterek davalının takibe itirazın iptâline karar verilmesini talep etmiş, davalı savunmasında davacıya yapılan uyarılardan sonra geçici kabule hazır hale getirdiğini bildirmesi üzerine geçici kabul komisyonun 12.06.2012-15.06.2012 tarihleri arasında yapılan kontroller sonucunda geçici kabul eksikliklerin düzeltilmesi için davacıya 28 gün daha ek süre verildiğini, geçici kabul komisyonunca belirlenmiş süre bitimi olan 13.07.2012 tarihinde yapılan incelemeler sonucunda eksikliklerin bir kısmının tamamlandığının 16.07.2012 tarihli tutanakla tespit edildiğini, geçici kabul tutanağının 23.08.2012 tarihinde onaylandığını onay alındıktan ve karşılıklı uzlaşmadan sonrada iş artışı kapsamında ilave imalâtların yapımının gerçekleştiğini bedellerinin ödendiğini açıklayarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiş, mahkemece bilirkişi raporu dikkate alınarak davaya konu imalâtın tümünün bedelinin 6.220.188,25 TL olup davacıya hak edişlerle ödenen miktarın 4.739.373,14 TL olduğu buna göre davacının davalıdan 1.747.361,83 TL talepte bulunabileceği takibe konu asıl alacağın 1.111.049,00 TL olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.Taraflar arasında düzenlendiği ihtilâfsız olan sözleşmenin 8.2.1 maddesinde sözleşme ekleri sayılmış olup sayılan ekler arasında Yapım İşleri Genel Şartnamesi de bulunmaktadır. Bu şartname 6100 sayılı HMK'nın 193. maddesine göre delil sözleşmesi niteliğinde olup mahkemelerce görevi gereği kendiliğinden gözetilmesi gerekir. Yüklenicinin sözleşme kapsamında yaptığı imalâtlarla ilgili olarak talepte bulunabilmesi için söz konusu şartnamenin 39 ve 40. maddelerine göre hakediş raporunun "idareye verilen ... dilekçemde yazılı ihtirazi kayıtle" cümlesini yazarak imzalaması gerekir. Yüklenicinin itirazını bu şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılacağı hükmü bulunmaktadır. Sözleşme dışı olan ve hakedişe

girmeyen imalâtlar için ise bu şekilde bir itirazın bulunmasına gerek yoktur. Yine aynı şartnamenin 21. maddesinde götürü bedelli işlerde sözleşme kapsamında kalması halinde %10 fazla imalâtın sözleşme fiyatlarıyla, %10'u aşan imalâtın sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı BK'nın 413 vd. maddeleri gereğince iş sahibi yararına olması koşuluyla yapıldığı yıl mahalli piyasa rayiçleriyle, sözleşmede ve eki belgelerde bulunmayıp idare tarafından talep edilen ihale dokümanı ve teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemleri ve gruplarının bedellerinin de şartnamenin 22. maddesinin 2. fıkrası belirlenerek yükleniciye ödenmesi gerekir. Somut olayda davacının talebi sözleşme kapsamında gerçekleştirilip hakedişlere eksik girdiğini iddia ettiği imalât bedelleri ve sözleşme dışı imalât bedelleri ile ilgilidir. Yukarıda açıklandığı gibi yüklenicinin sözleşme kapsamında yaptığı imalâtlarla ilgili olarak talepte bulunabilmesi için Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 39 ve 40. maddelerinde belirtildiği şekilde hakediş raporuna itirazda bulunması gerekmektedir. Yine sözleşme götürü bedelli bir sözleşme olduğundan sözleşme dışı imalâtların da Yapım İşleri Genel Şartnamesi 21. madde kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri tartışılmaksızın davacı alacağı belirlendiğinden mahkemece yapılması gereken iş konusunda uzman yeni bir bilirkişi kurulu oluşturularak gerekirse mahallinde keşif yapılmak suretiyle öncelikle sözleşme kapsamında gerçekleştirilip hakedişlere eksik girdiğini iddia ettiği imalât bedelleri ile ilgili olarak ara hakedişlere davacının Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 39 ve 40. maddelerinde belirtildiği şekilde itirazda bulunup bulunmadığının incelenmesi, usulüne uygun itirazın bulunduğu anlaşıldığı halde sözleşme fiyatlarıyla davacı alacağının hesaplattırılması, itirazın bulunmaması halinde hakedişin olduğu şekliyle kesinleştiğinden ve hakedişe bağlı haklar düştüğünden davacının buna ilişkin talebinin reddine karar verilmesi, sözleşme kapsamında yapımı gereken imalâtların yapıldığı yapılmadığının saptanması, bundan sonra %10

oranda yapıldığı belirtilen imalâtların denetime açık bir şekilde belirlenip bedellerinin sözleşme fiyatlarıyla hesaplattırılması, aşan oranda imalât yapılmış olması halinde bedellerinin iş sahibi yararına olması koşuluyla yapıldığı yıl mahalli piyasa rayiçleriyle hesaplattırılıp sonucuna göre karar verilmesinden ibaret iken eksik inceleme ile davanın kabulüne karar verilmesi doğru olmamış, bozulması gerekmiştir.SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle kararın temyiz eden davalı yararına BOZULMASINA, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 29.05.2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.